

Nieuwsbrief Kerkuilen

Jaargang 35 - mei 2025

**Hoogste tijd
voor weer
eens een echt
goed jaar**

Kerkuilenwerkgroep Nederland

www.kerkuil.com

Voor iedereen die betrokken is bij de bescherming van uilen

Inhoud

- 3 Hoogste tijd voor weer eens een echt goed jaar
- 5 Nieuws uit de regio
- 18 Jaar van de woelmuis
- 20 Snelle snack voor onderweg
- 23 Van de bestuurstafel

Colofon

Deze Nieuwsbrief Kerkuilen is een jaarlijkse uitgave van de Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland en verschijnt in een oplage van 15.000 exemplaren. De nieuwsbrief geeft actuele informatie over de kerkuil in Nederland.

Ze is bedoeld voor iedereen die betrokken is bij de bescherming van kerkuilen zoals eigenaren en beheerders van gebouwen met nestgelegenheid, terreinbeheerders, leden van regionale kerkuilenwerkgroepen en andere belangstellenden.

Informatie over de Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland is te vinden op: www.kerkuil.com

In 2024 werd ons werk ondersteund door Vogelbescherming Nederland, Dinamo Fonds, Bettie Wiegman Fonds en Elise Mathilde Fonds. En niet te vergeten onze donateurs.

Bestuur en redactie

Jasja Dekker (jasjad@gmail.com),
Mark Hessels (alam.naturephotography@gmail.com),
Ruud Leblanc (voorzitter@kerkuil.com),
Tineke Lok (penningmeester@kerkuil.com),
Mary Mombarg (info@kerkuil.com)

Eindredactie

Helga Aukes Communicatie & Office Management

Ontwerp, vormgeving en druk

RBF communicatie & print, Leeuwarden
Peter van der Mast

Redactieadres

Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland
Ruud Leblanc, Noorderdreef 198, 2152 AC Nieuw-Vennep
Tel. 06 - 532 564 78, Email: voorzitter@kerkuil.com

Coverfoto

Kerkuil gefotografeerd door André Eijkenaar

Overname van artikelen, tabellen en schema's is alleen toegestaan met de volgende bronvermelding: 'Bron: Nieuwsbrief Kerkuilen 2025, Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland'. Overname van foto's is zonder toestemming van de fotograaf niet toegestaan. De redactie behoudt zich het recht voor aangeleverde artikelen in te korten, aan te passen, niet te plaatsen en aangeleverde afbeeldingen niet op te nemen.

Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland

Voor de inventarisatie en bescherming van de kerkuil is Nederland verdeeld in 17 regio's. Deze vallen grotendeels samen met de provinciegrenzen. Uitzonderingen zijn Flevoland, Overijssel en Gelderland. Deze zijn opgesplitst in meerdere regio's. De Noordoostpolder maakt onderdeel uit van de regio West-Overijssel.

In elke regio is een regionale coördinator actief. Deze is het aanspreekpunt voor het kerkuilenbeschermingswerk in die regio.

De Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland organiseert ieder jaar in de loop van januari een bijeenkomst voor alle regiocoördinatoren.

Regiocoördinatoren

2	Groningen	André Eijkenaar	0597 - 561 872 / 06 - 234 918 24 eijkenaar-a@planet.nl
3	Friesland	Pyt van de Polder	06 - 153 087 62 pytvdpolder@gmail.com
4	Drenthe	Gé Hoogerwerf	0599-212 913 gehoogerwerf@gmail.com
5	Overijssel	Florian Bijmold	06 - 290 735 81 fbijmold@gmail.com
6	Twente	Johan Drop	06 - 103 487 65 johandrop@outlook.com
7	Achterhoek Noord	Mary Mombarg	0575 - 521 662 / 06 - 513 367 65 info@kerkuil.com
8	Achterhoek Liemers	Eugène Piron	06 - 253 866 25 e47piron@hotmail.com
9	Veluwe	Bertus van den Burg	06 - 336 797 49 bertusvandenburgh@gmail.com
10	Betuwe Oost <i>We zoeken een opvolger</i>	Jan Jacobs	024 - 397 25 74 jacobs.j@live.nl
11a	Oostelijk Flevoland	Lykele Zwanenburg	0321 - 318 272 lykele@live.nl
11b	Zuidelijk Flevoland	Allan Liosi	06-532 484 51 uilen4all@kerkuilenwerkgroep-flevoland.nl
13	Utrecht & Betuwe West	Paul Hendrixx	030 - 637 20 54 p.hendrixx@wxs.nl
14	Noord-Holland	Reinder Dokter	06 - 429 168 34 reinderdokter@hetnet.nl
15	Zuid-Holland	Michel Kuijpers	015 - 256 53 02 michel.kuijpers@caiway.nl
17	Zeeland	Hans Molenaar	06 - 132 903 70 h.molenaar@planet.nl
18	Brabant	Fien Oost	06 - 570 340 53 uilenbeschermingbrabant@brabantslandschap.nl
19	Limburg	Geco Visscher	06 - 215 454 62 gecovisscher@gmail.com

Uw contactpersoon

Contactadressen Stichting Kerkuilenwerkgroep Nederland

Voorzitter
Ruud Leblanc
Tel. 06 - 532 564 78
voorzitter@kerkuil.com

Penningmeester
Tineke Lok
Tel. 06 - 203 608 58
penningmeester@kerkuil.com

Stand van zaken

Hoogste tijd voor weer eens een echt goed jaar

Na drie daljaren, gevolgd door een redelijk 2023, was de hoop gevestigd op een jaar waarin de landelijke populatie zich weer een beetje kon herstellen.

De vooruitzichten voor 2024 waren echter niet al te rooskleurig en toch zagen we in een enkele camera-kast zomaar een legsel met zeven eieren. Zou het dan toch goed gaan uitpakken? De aanhoudende regen in het voorjaar werd echter een grote spelbreker en hoewel het aantal gestarte eerste broedsels best redelijk was, was de opbrengst aan uitgevlogen jongen toch weer erg mager.

We hebben ooit afgesproken niet teveel met getallen te strooien in deze nieuwsbrief. Toch ont-kom je daar niet helemaal aan als je wilt uitleggen wat voor een jaar 2024 nu eigenlijk was. Er zijn twee heel belangrijke getallen als je iets wilt zeggen over hoe het gaat met de kerkuil; het aantal eerste broedsels en het aantal uitgevlogen jongen. In de grafiek op de volgende pagina zie je dat het aantal eerste broedsels niet zo heel veel minder was dan in 2023, maar daar moet wel meteen bij gezegd worden dat 2023 een erg matig jaar was.

Het grote verschil zat hem echter in het aantal uitgevlogen jongen. Noteerden we in 2023 nog bijna 11.000 jongen, in 2024 bleef de teller ruim onder de 6.000 steken. Het aantal nesten was dus redelijk op orde, maar het aantal jongen per nest was met gemiddeld 2,3 een van de slechtste resultaten sinds we dit bijhouden.

Een nat voorjaar

Dit beeld past goed bij zo'n voorjaar dat maar niet droog wil worden. De ouders beginnen toch maar optimistisch aan een eerste broedsel, maar de muizenstand komt gewoon niet op gang. Veel van de jongen halen dan ook niet de leeftijd waarop ze uit kunnen vliegen en sterven voor die tijd al in de kast. Opmerkelijk hierbij waren ook de regionale verschillen. Op de hoge zandgronden waren de resultaten van de eerste broedsels over het algemeen nog wel enigszins redelijk, maar voor bijvoorbeeld Friesland, Groningen, Zuid-Holland en delen van Flevoland was de situatie verontrustend slecht. Voor tweede broedsels was er nauwelijks verschil tussen de regio's; die ontbraken vrijwel in heel Nederland. De meeste ouderparen hadden inmiddels hun lesje geleerd; dit is niet een jaar om nog eens veel tijd en energie te investeren in een tweede poging.

Hoe lang blijft dat goed gaan?

Die vraag komt misschien bij u op als u de resultaten van de afgelopen jaren bij elkaar ziet. Voor de kerkuilen is het heel normaal om (hele) goede jaren af te wisselen met (hele) slechte jaren. Dat hoort gewoon bij deze soort en dat houden ze toch al miljoenen jaren met succes vol.

Vaste lezers van onze nieuwsbrief herinneren zich misschien nog het laatste piekjaar 2019 waarin maar liefst meer dan 16.000 jongen uitvlogen. Dat geeft de landelijke populatie weer zo'n impuls dat ze er dan echt wel weer even tegen kunnen. Omdat de gemiddelde kerkuil niet zo heel oud wordt, is het wel langzaam weer eens tijd voor zo'n goed jaar.

De vooruitzichten voor 2025 lijken vrij gunstig, maar dat kan natuurlijk nog alle kanten op gaan. Aan het eind van het seizoen zullen we het pas echt weten. Aan al die kasteigenaren en vrijwilligers zal het niet liggen. Die lopen liever de benen onder hun lijf vandaan om weer 16.000 jongen te controleren dan dat ze een paar uur eerder thuis zijn vanwege de vele lege nestkasten op hun ronde.

Tekst: Mark Hessels

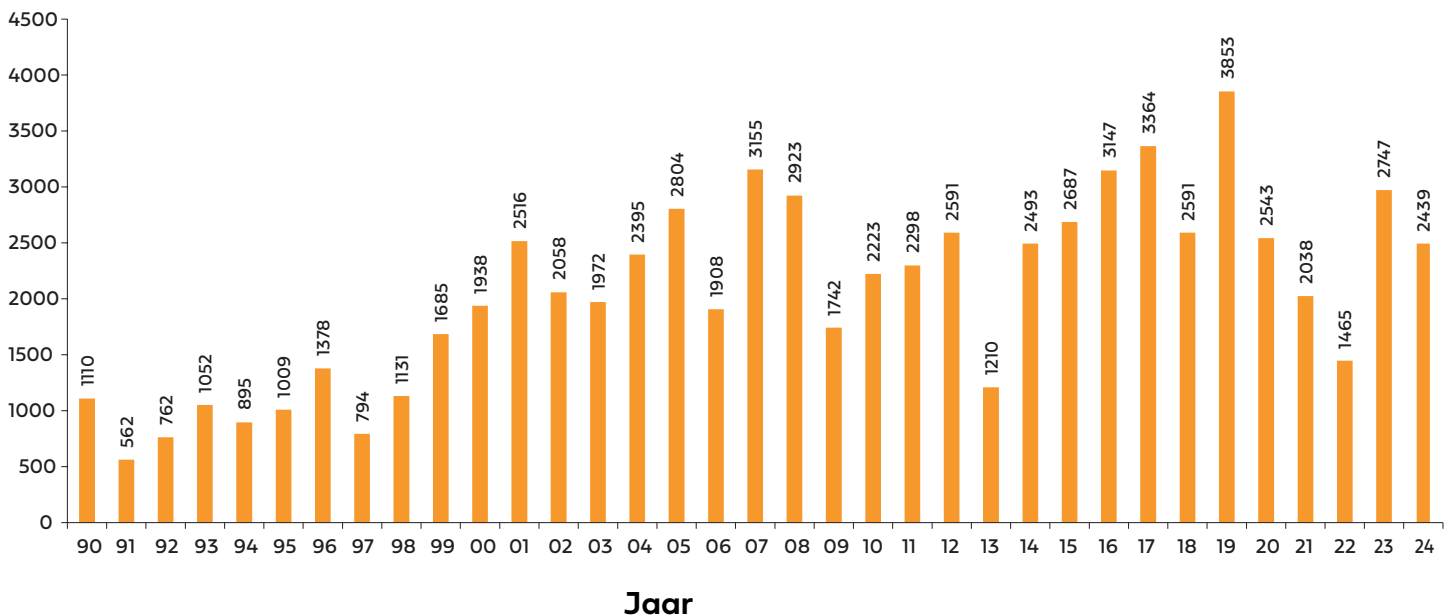
Foto: André Eijkenaar

LANDELIJK OVERZICHT VAN DE BROEDGEVALLEN KERKUILEN IN NEDERLAND 2024 (SKWN).

2024	gecontroleerde kasten	totaal 1e broed	waarvan mislukt 1e broed	aantal juv 1e uitgevlogen	niet gecontroleerd 1e broed	gem. uitgevlogen	totaal 2e broedsels	waarvan mislukt 2e broed	aantal juv 2e uitgevlogen	gem. uitgevlogen	totaal 3e broed	aantal juv 3e uitgevlogen	1e broed 2023	2024 t.o.v. 2023
Groningen		57	2	117	0	2,1	1	1	0	0,0	0	0	157	-64%
Friesland	300	125	19	294	125	2,4	1	0	2	2,0	0	0	297	-58%
Drenthe		210	13	515	0	2,5	1	0	4	4,0	0	0	275	-24%
West-Overijssel NO Polder	651	265	48	651	0	2,5	2	0	4	2,0	0	0	235	13%
Twente	512	161	22	403	22	2,5	1	0	2	2,0	0	0	127	27%
Achterhoek-Noord	421	152	24	384	0	2,5	0	0	0		0	0	111	37%
Achterhoek-Liemers	700	142	17	318		2,2	0	0	0		0	0	113	26%
Veluwe	400	119	13	307	0	2,6	2	0	6	3,0	0	0	138	-14%
Betuwe-Oost	117	26	4	48	28	1,8	1	0	2	2,0	0	0	47	-45%
Flevoland Zuid	155	42	9	76	0	1,8	0	0	0		0	0	30	40%
Flevoland Oost	98	14	3	29	0	2,1	0	0	0		0	0	27	-48%
Utrecht / Betuwe-West	136	90	3	199		2,2	0	0	0		0	0	121	-26%
Noord-Holland	853	144	14	360	0	2,5	6	1	9	1,5	0	0	165	-13%
Zuid-Holland	450	107	17	292	0	2,7	3	0	8	2,7	0	0	153	-30%
Zeeland	437	170	42	241	88	1,4	5	0	18	3,6	0	0	111	53%
Noord-Brabant	2157	489	36	1107	229	2,3	7	1	16	2,3	0	0	485	1%
Limburg	400	126	21	296	21	2,3	3	0	6	2,0	0	0	155	-19%
TOTAAL	7787	2439	307	5637	513	2,3	33	3	77	2,3	0	0	2747	-11%

Eerste broedsels van de kerkuil in Nederland van 1990 tot en met 2024 (SKWN).

Historisch dieptepunt

De werkgroep in Groningen is al jaren onderbezet. Meerdere oproepen in lokale kranten leverden weinig op, totdat een artikel van mij werd opgepikt door een journalist. De reactie daarna van maar liefst 25 mensen was overweldigend! Inmiddels haakten er ook weer velen af, maar per saldo is de werkgroep bijna verdubbeld. Wel jammer dat veel nieuwe vrijwilligers - vanwege het slechte kerkuiljaar 2024 - nog geen jongen hebben gezien.

Het was interessant te weten wat dit jaar het alternatief was voor het gebrek aan veldmuizen als voedsel voor de kerkuil. Uit de vele uitgeplozen braakballen concludeerden we dat de veldmuis op nummer 1 bleef staan, maar er relatief meer spitsmuizen op het menu stonden. Opvallend was ook het groter aantal vogels (vooral de boerenzwaluw) en we vonden zelfs keverresten.

Tot slot wist een aantal subsidiegevers ons te vinden. Van het Bettie Wiegman Fonds kregen we geld om een aanhanger, lange ladder en klimtuigen aan te schaffen. Daarnaast kregen we van de coöperatieve Rabobank, afd. Westerveerde, een bijdrage van 500 euro en lijkt een aanvraag bij het NCG (Nationaal Coördinator Groningen)

dit jaar gehonoreerd te worden. Het betreft ook hier een aanhanger, ladder en klimtuigen. We proberen hiermee alle hoge nestkasten naar beneden te halen zodat ze gemakkelijker en veiliger gecontroleerd kunnen worden. Je kunt je haast niet voorstellen dat 2025 een goed jaar gaat opleveren maar wellicht toch een weg omhoog.

Tekst: André Eijkenaar

Foto: Jan van Dijk

André Eijkenaar en Reina Boels-Feikens zijn blij met de cheque van de coöperatieve Rabobank.

Eerste ervaring met de kerkuil

In ons eerste jaar bij de werkgroep kerkuilen namen Anet en ik - onder begeleiding van Jan Dijk - een kijkje bij een boer en zijn zoon, die last hadden van overvliegende uilen. De zoon moest door de schuur naar zijn kamer en schrok zich steeds rot als er weer een uil overvloog. Of we konden regelen dat de toegang naar de schuur dicht gemaakt werd zodat ze alleen door het vlieggat in het nest konden en niet meer door de schuur konden vliegen. In het nest troffen we jongen aan, waarvan de jongste net uit het ei was. Geweldig nieuws natuurlijk. Maar nu niet het moment om iets aan de opening te doen vlakbij de nestkast. Dus kwamen we terug zodra de jongen waren uitgevlogen. Bij inspectie in juli zat er echter nog een jong in het nest. Jan takelde het jong naar beneden waar wij hem konden opvangen en veilig houden tot hij het nest weer in kon. Nadat Jan het gat had gedicht takelden we het jong weer op om in het nest te zetten. Bij later contact met de boer bleken de uilen toch nog naar binnen te kunnen vliegen. Waarschijnlijk hadden ze nog een toegang gevonden. Maar wij waren blij: we hadden een nestkast met jongen en een jong van dichtbij gezien.

Tekst: Hilde Post
Foto: André Eijkenaar

Doe het zelfuil

Enkele jaren terug stond er in de Nieuwsbrief Kerkuilen een artikel over een kerkuil die op z'n rug liggend zijn - kennelijk - te volle kast wist schoon te maken door de rommel naar buiten te werken. (Waarom maken wij de kasten dan eigenlijk nog steeds schoon?)

Ik had dit gebeuren echter nog nooit meegemaakt of er iets over gehoord. Maar goed, een paar dagen na het lezen van deze 'doe het zelfver' kwam ik voor controle bij een kast in het Geeserveld, waar ik drie seizoenen niet heb kunnen kijken

wegens verkoop van de boerderij. De nieuwe eigenaar vertelde me dat hij buiten, onder de uit-/in-vliegopening op de grond, wel een kruiwagen vol mest en braakballen had aangetroffen. Deze doe het zelf uilen bestaan dus ècht!

Duitse kerkuil in natuurhuisje

Afgelopen nazomer hadden we een ringavond in het Geeserbos. Daar hangt op een zoldertje van een natuurhuisje een kast voor een bosuil en een kast voor een kerkuil. De kast voor de bosuil was niet bezet, maar de kast voor de kerkuil bevatte drie jonge kerkuilen. Tijdens het ringen van deze drie jongen lukte het bij toeval ook de adult in handen te krijgen. Groot was de verbazing dat deze kerkuil in het Duitse Stuttgart geringd bleek te zijn. De moeite van het vermelden waard toch?

Tekst: Bert Bos

1. Foto: Andre Eijenaar
2. Bedje gespreid voor dit kerkuilenjong.
3. Lekker warme roestplek.

Twée successen op één erf

Bij controles van bos- en steenuilenkasten in 2024 werden weinig tot geen muizen aangetroffen. Ook het broedseizoen van de kerkuil werd voor een groot deel bepaald door de muizenschaarste, hoewel dit plaatselijk erg varieerde. Dat bleek wel uit de eerste kastcontrole op 5 juni bij een locatie in de regio Reutum.

In verband met een toekomstige renovatie van de huidige broedplek was op hetzelfde erf een tweede broedkast opgehangen. Deze kast was in voorgaande jaren niet bezet geweest. Nadat de vier jongen van rond de vijf weken in de eerste nestkast waren geringd werd er nog even getwijfeld of het wel de moeite waard was ook een tweede kast op dit erf te controleren. Het was maar goed dat we dat - mede op aandringen van

de eigenaar - wel hebben gedaan. De met de telefoon gemaakte beelden toonden tot onze grote verrassing aan dat ook deze kast bezet was door vier zeer goed doorvoede jongen die allen boven - tot zelfs ver boven - het normgewicht waren. De jongen in beide kasten hadden - gezien de gemeten vleugellengte - ongeveer dezelfde leeftijd. Door het legbegin van beide broedsel te berekenen, bleek in de eerste kast het eerste ei gelegd te zijn op 23 maart. Het legbegin in de tweede kast was slechts vier dagen ervoor op 19 maart.

Op 30 juni waren de nog maar net uitgevlogen jongen naarstig op zoek naar een goede en rustige plek om de dag door te brengen. Ze dachten deze te hebben gevonden onder de veranda van het woonhuis. Eén van de jongen had zichzelf hiervoor een leeg ledikantje toegeëigend, terwijl een ander jong een plekje had gezocht bovenop de verwarmingslamp. Niet de meest ideale roestplek voor jonge kerkuilen maar het leverde wel een paar bijzondere plaatjes op.

Tekst: Johan Drop
Foto's: Joost Vloothuis

Door weer en wind

Als vrijwilligers van uilenwerkgroep 'De Katoelenkickers' kwamen de gebroeders Gerrit en Rien Brinkman en ik op een middag aan bij een adres, terwijl er een enorme onweersbui boven ons hing. De kapschuur, waarin de kerkuilen zaten die we moesten ringen, was zo open dat we dwars door het dak naar buiten keken. Er groeide zelfs al een boom door het dak naar buiten. We keken waar de kast hing en hoe we daar bij konden komen. Welnu dat werd een volgende uitdaging. Het werd een sluipdoor... kruipdoor route. 'Pas op'..., of je hing aan een haak van de hooischudder.

Een ladder werd in de opraapwagen geplaatst en tegen de wand van de kapschuur gezet. Voorzichtig klauterde een vrijwilliger naar de kast, waarin zes prachtige juveniele kerkuilen zaten. Tussen de buien door werden de jongen in de boodschappentas naar beneden gebracht en daar geringd, gewogen en gemeten. Op dit erf waren voldoende muizen, vandaar dat er hier - als enige dit jaar in Twente - een nest met zes jongen was.

Tekst: Ineke Kerkhoff-Tijhaar

Achterhoek Noord

Vroegste jonge kerkuil van 2024 in Ruurlo?

De uilenwerkgroep Ruurlo is als onderdeel van de Vogelwerkgroep Berkelland met tien vrijwilligers actief in de omgeving van Ruurlo. We onderhouden en monitoren momenteel 86 steenuilenkasten, 20 bosuilenkasten, 30 kerkuilenkasten en 17 torenvalkenkasten. Het aantal kasten groeit gestaag doordat de belangstelling voor de uilen groot is in de regio.

Om het risico op verstoring bij de kerkuilen te beperken, monteerden we twee jaar geleden in alle bezette kasten een camera. Zo kunnen we met een monitor in de kast kijken, zonder dat we deze hoeven te openen. Soms is het lastig te zien, vooral als de volwassen uilen voor de camera zitten en je niet op de nestbodem kunt kijken of er eieren of jongen liggen. Dat gebeurde ook op 17 mei bij een kasthouder in Ruurlo, dachten we....

Succesvolle broedsels én een jubileum

Na controle van de steenuilenkast elders op het erf, controleerden we ook de kerkuilenkast in de oude stal, door de monitor aan te sluiten op de kabel. Het zicht was wat wazig, waarschijnlijk door wat stof op de lens. Maar we zagen dat er twee volwassen uilen aanwezig waren in de kast. Dat was hoopvol voor het komende broedseizoen, dachten we... Maar het liep net even anders.

We koppelden de monitor af met het doel binnenkort te controleren of er dan wel een broedsel was. Tot we boven ons onder de kap een

volwassen kerkuil zagen zitten op een gebint. Was die nou net ongemerkt uit de kast gekomen? Snel sloten we de monitor weer aan op de kabel om dat te checken en zagen we tot onze verbazing nog steeds twee volwassen kerkuilen in de kast zitten. Drie kerkuilen in één schuur, bij aanvang van het broedseizoen? Dat was vreemd.

We besloten om alsnog met de ladder naar boven te klimmen en in de kast te kijken. Ik was halverwege de ladder toen tot mijn nog grotere verbazing een tweede kerkuil door de openstaande deur de schuur uitvloog. Bij het openen van het deksel zag ik in het schemerlicht drie bijna volwassen kerkuilen in de kast zitten. De kleinste had nog iets aan donsveren, de andere waren eigenlijk nauwelijks te onderscheiden van volwassen exemplaren. Om deze nog te kunnen ringen moesten we heel snel handelen, wist ik.

Gelukkig zag onze ringer,

Peter ter Morsche, kans om de volgende dag de jongen te ringen, meten en wegen. Uit de vleugellengtes en de gewichten bleek dat de jongen respectievelijk 46, 53 en 56 dagen oud waren. Met een broedperiode van ca. 30 dagen waren de eieren in de week van 17 tot 23 februari gelegd. Dat was uitzonderlijk vroeg!

Tijdens het ringwerk constateerden we ook dat de kasthouders al zo'n 25 jaar deelnemer zijn van ons uilenproject. Aanvankelijk alleen met een steenuilenkast op het erf, maar sinds drie jaar ook met een kerkuilenkast in de schuur en sinds twee jaar een bosuilenkast elders in een bosperceel. Alle drie met broedsucces in 2024. En dat binnen een straal van 500 meter!

Tekst: Joost Bus
Foto: Jan Hissink

1. **Het ringen, met links coördinator Joost Bus en rechts ringer Peter ter Morsche.**
2. **Op de grond**
3. **Geringd in het krat.**

Achterhoek Liemers

Waar een krat al niet goed voor is

In augustus werd ik gebeld door de eigenaresse van een kerkuilenkast in Didam. Er zat een kerkuil in de nok van een schuur te broeden op een plank achter een klein schotje. Dit ging goed, totdat de jonge kerkuilen op onderzoek uitgingen. Helaas moesten drie jonge kerkuilen het bekopen met een val naar beneden en overleefden slechts twee de val.

De dame wilde weten wat ze moest doen, want niks doen was geen optie. Dan gingen de kerkuilen dood en ze waren al

aardig ondervoed. Hierop belde ik Theo Wijers omdat hij zich in dit rayon bezighoudt met onder andere de kerkuilen. Theo maakte een afspraak om te kijken wat de mogelijkheden waren om de overgebleven jonge kerkuilen toch een kans te geven om te overleven. Een plastic klapkrat bracht uitkomst. Deze werd op de balk gespijkerd en de jonge kerkuilen werden in het krat geplaatst. Dit ging allemaal prima en het resultaat was dat de twee jonge kerkuilen zijn geringd en gezond het krat hebben verlaten.

Tekst en foto's: Eugène Piron

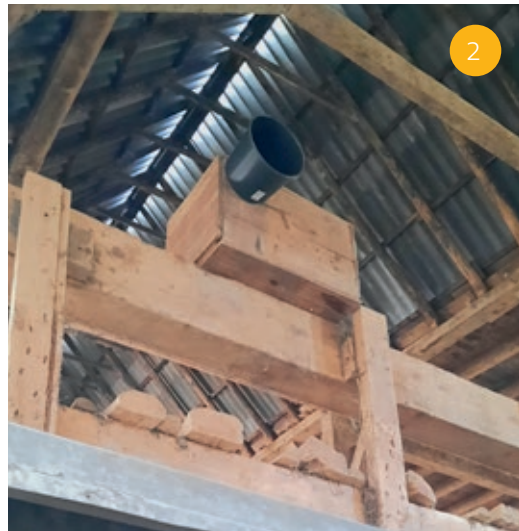

Veluwe

Steenmarters zijn volhardend

Omdat onze groep in 2021 een nest met dode kerkuilen aantrof, was de kast verplaatst naar een andere locatie, met puntig grof gaaswerk dat de steenmarters tegen moest houden.

Tijdens het bezoek in november 2024 zagen wij al grote hoeveelheden eierschalen op diverse plekken op de hooizolder. Bij het openen van de kast

schrok onze man zich een ongeluk. In paniek blies een steenmarter hem tegemoet, zodat hij van schrik bijna van zijn ladder viel. Hij sloeg het deksel dicht. Nog geen vijf seconden later sprong de marter wel drie meter uit het gat. En weg was hij.

De rasters hadden dus toch niet gewerkt. We waren al van plan de kast te verplaatsen, want de oude plek leek ons te warm en te licht. Hij staat nu zo'n tien meter verderop, waar hij bovendien gemakkelijker bereikbaar is voor onszelf.

Er zit nu ook een emmer voor het gat. We hopen dat de kast nu eindelijk gevrijwaard blijft van steenmarters. En maar duimen dat er weer een kerkuil komt die het gaat proberen.

Tekst: Kees Lankester
Foto's: Berend Stam

Liever in de boomkast

Op een landgoed in Twello was in een oude veldschuur bij een woonboerderij ooit een kerkuilenkast geplaatst. En sinds wij deze zo'n 25 jaar geleden overnamen, was er ieder jaar steevast een broedgeval. Op de plek van de veldschuur moest echter een nieuwe woning komen. Dus plaatsten wij een compensatiekast in de boerderij, alleen stonden de kerkuilen niet te trappelen om daar naartoe te verhuizen.

Toen we vorig jaar ook een compensatiekast plaatsten in een grote eik vlakbij de veldschuur, kon de sloop van de veldschuur beginnen, met ontheffing van de overheid. Spannend natuurlijk, want zouden de kerkuilen nu kiezen voor één van beide kasten of zouden ze definitief vertrekken?

Toen we in juni een kijkje namen in de boomkast was de opluchting groot: vijf kerkuileneieren! Mooi dat de soort behouden blijft voor het landgoed en ons compensatiewerk resultaat heeft gehad. We hopen er nog jaren te komen om het broedsucces te volgen.

Tekst en foto: André Kruitbosch

Bijen kraken kerkuilenkast

Op 29 april kreeg ik een melding dat in een kerkuilenkast wespen aanwezig waren. Bij controle bleek een bijenvolk de kast te hebben gekraakt. Een ingeschakelde imker bevestigde dit.

Op 7 juni haalde de imker, met behulp van een hoogwerker, het bijenvolk uit de kerkuilenkast. In de kast zaten 12 raten, waarvan zeven tot acht weinig nectar en stuifmeel bevatten. De bijen hadden weinig voedsel, dus waren we net op tijd voordat ze verhongerden. De imker nam de zwerm mee en verzorgde ze hetgeen leidde tot twee gezonde bijenvolken.

Het bleek om Budfast bijen te gaan die niet kwaadaardig zijn. Het volk woog ruim twee kilo en bestond uit ongeveer 12.000 tot 13.000 exemplaren. Gelukkig werd de kast op dat moment niet bewoond door kerkuilen.

Alle eigenaren van de kerkuilenkasten willen we bedanken voor de gastvrijheid en hulp die we van hen hebben gehad. Net als in veel delen van Nederland was 2024 geen topjaar in oostelijk Flevoland. Hopelijk wordt 2025 een beter broedseizoen voor onze Flevolandse kerkuilen.

Tekst: Lykele Zwanenburg

4

Bij de familie De Wilde werden drie jonge kerkuilen geringd, waarvan twee op de foto. Eén daarvan was een bijna wit gekleurd exemplaar, hetgeen niet veel voorkomt. Foto: Fam. De Wilde

1. De kast tot november 2024, met antimartergaas.
 2. De kast nu, aangepast aan de laatste adviezen.
 3. De kerkuilenkast in de eikenboom.
 4. De imker haalt het bijenvolk uit de kerkuilenkast.
- Foto: Lykele Zwanenburg

Foto: André Eijenaar

Anekdoten van een enthousiaste vrijwilliger

Bij een bezoek aan de kerktoren van Wognum ontdekte ik op een dag een uilenkast. Dat vond ik erg interessant en daar wilde ik eigenlijk wel wat mee. Na wat rondbellen kwam ik uit bij Ruud Leblanc en Ko van Gent van de kerkuilenwerkgroep. Ik vertelde Ko over de uilenkast in de toren van Wognum en vroeg hem wat ik het beste met de kast kon doen. 'Schoonmaken, wachten op vogels die gaan broeden en hopen op een kerkuil', was het antwoord.

Ongeveer een week later kwam ik voor het eerst in aanraking met een kerkuil. Dat gebeurde toen ik tijdens m'n werk als gebouwenbeheerder op de omloop in de toren van Twisk allemaal rotzooi tegenkwam. Met behulp van een houten ladder en een inspectiecamera zag ik uiteindelijk in de kast in de torenspits een kerkuil zitten. Later op een ochtend zag ik ineens twee koppies uit het sparingsgat in de spits komen. Kijk nou, een stelletje!

Verstoring door lasers?

Helaas bleek dat een boer in de buurt lasers plaatste voor de bescherming van zijn gewas, waardoor de kerkuil was vertrokken. Dat was natuurlijk balen. Misschien kwam het door de laser of hadden ze te weinig voedsel. Of kwam het door de kast, want de uilen hadden nog maar 15 centimeter leefruimte. Samen met regiocoördinator de heer Rustenburg heb ik na het broedseizoen een hoop takken en uilenballen verwijderd - zelfs twee karkassen van jonge kerkuiltjes uit de kast gehaald - en er twee luiken in gemaakt.

Ook heb ik er een wildcamera in opgehangen. Zo konden we zien dat de uil af en toe eens kwam kijken,

maar er nog niet zijn verblijf van had gemaakt.

Ander probleem

Ondertussen had ik in een toren in Abbekerk een ander probleem. Namelijk overlast van broedende kauwtjes (een kraaiensoort). De galmgaten van de toren zaten vol met takken en rotzooi. Dat is echt niet fijn voor het onderhoud van de kerktoren. Omdat het lastig, en niet heel diervriendelijk, is om de vogels weg te houden, wilde ik het omdraaien en ze juist de gelegenheid geven om te broeden. Maar dan wel op een gecontroleerde manier. Uiteindelijk plaatste ik acht nestkasten in de toren van Abbekerk: twee voor de kerkuilen en zes voor de kauwtjes. En daar wordt door de kauwtjes goed gebruik van gemaakt. In mijn enthousiasme plaatste ik ook nog een broedkast in de kerktoren van Sijbekarspel.

Nu hopen dat de uilen ook enthousiast worden en een fijne broedplek van de nestkasten maken. Met de heer Rustenburg heb ik inmiddels een afspraak staan dat hij me een keer mee het veld in neemt tijdens het broedseizoen.

Tekst: Mark de Wit

1. De kerktoren in Twisk.
Foto: Jopie Koeleman
2. Ransuil.
Foto: Reinder Dokter
3. De plukresten van de kerkuil, geslagen door een havik.

Vreemde snuiters in de kast

Voor de kerkuilen doen we als werkgroep onze uiterste best om mooie nestkasten te maken en deze met de nodige moeite - want die kasten zijn zwaar - vaak op grote hoogte op te hangen. Het is dan de bedoeling dat er kerkuilen in die prachtige kasten gaan broeden, maar ja daar denken de vogels soms anders over.

Kerkuil, torenvalk en ransuil opeenvolgend in dezelfde kast

In de Eendenkooi Warmond hangt al jaren een buitenkast voor kerkuilen.

In het eerste model (lang en smal) broedde maar één keer een kerkuil, gevolgd door een torenvalk met vijf jongen, maar die zijn allemaal in de kast gestorven.

We vermoeden dat ze er niet uit konden komen (te smal, te diep). Daarom is een nieuwe buitenkast gemaakt, die opnieuw bezet raakte door een broedende torenvalk. Deze heeft het broedsel echter verlaten, waarschijnlijk door het te 'drukke' kooihuisje dat in de nabijheid ligt. Daarop hebben we de kast verplaatst naar een meer rustige plek. De kast werd 's winters bewoond door een kerkuil; uit de braakballen kwamen vele noordse woelmuizen tevoorschijn. Deze muis is een van de weinige endemische (vrijwel alleen in Nederland voorkomende) soorten.

Tekst: Wil Tamis

Bij een controle in de voorzomer van 2024 was er een grote verrassing. Er vloog een ransuil uit de buitenkast. In de kast lag één ei van de ransuil. Dit legsel heeft echter geen vervolg gekregen. Ransuilen broeden meestal in oude nesten van de ekster of zwarte kraai en accepteren soms kunstnesten (mandjes of zelfs kistjes).

In onze regio, grenzend aan de regio Noord-Holland kraakt de torenvalk geregeld nestkasten van een kerkuil en komt daar in succesvol tot broeden. Maar ook kauwen en holenduiven maken graag gebruik van kerkuilenkasten. En soms broedt er zelfs een bosuil in. Misschien toch voortaan een naambordje bij de voordeur zetten? Het omgekeerde komt echter ook voor. In 2023 en 2024 waren er twee kerkuilenparen in Kennemerland die succesvol in een bosuilenkast broedden.

Havik slaat kerkuil

Recentelijk hoorden we 's morgens vroeg een enorm kabaal van eksters en zwarte kraaien.

Ik op kousenvoeten naar achter waar ik plots oog in oog stond met een onvolwassen vrouw havik die een zwarte kraai al voor een deel had verorberd. Achter haar lag onze houtstapel, naast haar de schuur en erfscheiding en voor haar stond ik. Oog in oog op nog geen twee meter van de havik. Ze zag geen andere mogelijkheid dan mijn kant op te vluchten waarbij ze me - waarschijnlijk onbedoeld - raakte met een vleugel. Ik vond het vooral stom van mezelf dat ik haar zo onnodig had verstoord.

De restanten van de zwarte kraai lagen er nog een aantal weken. Onaangeroerd.

Enige tijd later was het weer raak. Een flinke plukplaats sierde onze tuin. Bij nadere inspectie, de havik was net weg, keek ik toch wel heel raar op. De prooi was dit keer een kerkuil. En dat zag ik toch even niet aankomen.

Uiteraard heb ik intensief gespeurd naar poten maar die vond ik niet. Ik kon dus niet vaststellen of de kerkuil was geringd.

Maar opmerkelijk was het zeker.

Tekst en foto: Janus Verkerk

Cursus uilenbescherming

Vrijwillige uilenbescherming leer je 'on the job'. Ervaren mensen nemen nieuwe mensen mee het veld in om hen het werk bij te brengen, te enthousiasmeren, de do's en dont's te leren, uit te leggen wat kerk- en steenuilen nodig hebben en aan welke knoppen we allemaal kunnen draaien.

Maar de vraag naar een basiscursus uilenbescherming bleef. Want het is natuurlijk een vliegende start als een nieuwe beschermer in één of twee avonden in vogelvlucht door de historie, ecologie, habitat, beschermingsmogelijkheden, veiligheid, ruimtelijke drukfactoren en allerlei andere onderwerpen heen kan. Daarmee komen nieuwe vrijwilligers in aanloop naar hun eerste seizoen goed beslagen ten ijs. Maar ook voor vrijwilligers met jarenlange ervaring geldt dat terug naar de basis én uitleg over nieuwe inzichten soms heel fijn is.

In 2024 werd de eerste basiscursus uilenbescherming daarom georganiseerd en direct goed bezocht.

Palen in Bladel

Verkeer is een van de grootste gevaren voor kerkuilen. De berm is namelijk een geweldig jachtbiotoop en hectometerpaaltjes en lantaarnpalen bieden een uitstekend plekje om te zitten, met alle gevaarlijke (en vaak dodelijke) gevolgen van dien.

In Bladel zette Uilenwerkgroep Bladel daarom dit jaar in samenwerking met Brabants Landschap, de gemeente Bladel en Waterschap de Dommel een vijftal zitpalen op veilige afstand van de weg in de omringende agrarische percelen en natuurgebiedjes, pal naast de N284, op plekken waarvan men weet dat er veel slachtoffers vallen. Het was een mooi voorbeeldproject en een goed signaal dat dit soort maatregelen op knelpunten echt nodig zijn.

De 600ste vrijwilliger!

In 2024 sloot de 600ste vrijwilliger, Ben Koops uit Deurne, zich aan bij het Netwerk Uilenbescherming Brabant. Een prachtige mijlpaal! Het blijft bijzonder en waardevol dat er zoveel mensen zich provinciebreed inzetten voor het beschermen van steen- en kerkuilen en hun biotoop. Alleen dankzij deze mensen en alle betrokken gastgevers kunnen we de uilen op een toekomstbestendige manier ondersteunen. Hartelijk dank hiervoor!

Onbekend maakt onbemind en jong geleerd is oud gedaan

Bevlogen vrijwilligers spenderen vele uren van hun vrije tijd om werkzaamheden te verrichten voor het beschermen van de kerkuil in Nederland. Hoe komt dat eigenlijk en waardoor zijn ze destijds in aanraking gekomen met deze hobby?

De antwoorden hierop zullen zeer verschillend zijn. Voorbeelden zijn: kennismaking met een rolmodel die zijn hele leven heeft gewijd aan de kerkuil, een familielid dat je vaak meenam de natuur in, een spontane gebeurtenis met een kerkuil, een enthousiaste leraar, etc.

Jonge, onervaren mensen kijken vaak door een heel andere bril dan ervaren personen. Hierdoor leert niet alleen de nieuwkomer maar ook de ervaringsdeskundige. Denk bijvoorbeeld aan het maken van foto's met de smartphone en het delen op social media. Dankzij deze technologische vooruitgang kan ik deze prachtige foto met jullie delen.

De foto is gemaakt door Nicolas (https://www.instagram.com/nicolas_wildlifephotography/). Hij is één van de twee studenten die biologie studeert en meeding op een kerkuilenexpeditie.

Op expeditie

Tijdens onze ontdekkingsstocht ontstond er een dialoog over het verschil in contrast tussen twee van de drie jonge kerkuilen in verenkleed/grootte en in kleurvariatie. De kernboodschap: bewijsmateriaal van de oudervogels is eigenlijk nodig om te kunnen bevestigen of het om een *Tyto alba alba* (witte vorm) gaat. Dit geldt nog steeds, ook al is de jonge kerkuil aan onderzijde vleugel en borst volledig wit zonder zwarte drupvlekjes en bovenzijde van vleugels veel lichter van kleur, dan de andere kleurvariant, *Tyto alba guttata* (donkere vorm).

Gezien de gezichtsuitdrukkingen van de studenten Koen en Nicolas, bij het zien van deze prachtige vogels

in het wild, vermoed ik dat ze een onvergetelijke ervaring hebben opgedaan. Hopelijk nemen ze deze ervaring mee voor later, als ze mogelijk zelf weer mensen willen enthousiasmeren. Het zou mooi zijn als ze hun interesse voor de natuur behouden en ze jong en oud op hun eigen manier weten te inspireren. Bijvoorbeeld via eigen foto's en filmpjes van de natuur die ze delen via social media. Zo dragen ook zij hopelijk hun steentje bij aan een betere leefomgeving voor mens en dier.

Tot slot wil ik de nestkasteigenaren bedanken voor hun gastvrijheid en vermelden dat Koen een achtergrondartikel (literatuurstudie) heeft geschreven over de invloed van de kleurvariatie op de effectiviteit van de nachtelijke jacht. Wat blijkt? Lichtere kerkuilen zijn effectiever in het vangen van hun prooi vergeleken met donkere varianten. Er valt nog genoeg te ontdekken en te leren...

* Noot redactie: Alexandre Roulin heeft hier eerder onderzoek naar gedaan.

1. De werkgroep plaatst palen langs de weg in Bladel.
2. Kerkuilen beschermen leer je 'on the job'.
3. Gemaakt tijdens de kerkuilenexpeditie. Foto: Nicolas Emmanuel Clerc

Jaar van de woelmuis

In Nederland leven wel vijf soorten woelmuizen. Waaronder hele algemene soorten zoals de veldmuis, maar ook de zeer zeldzame noordse woelmuis. De Zoogdiervereniging vraagt in 2025 aandacht voor alle verschillende woelmuissoorten en laat zien hoe leuk, bijzonder en nuttig deze kleine zoogdieren zijn.

De vijf soorten woelmuizen die in Nederland voorkomen, zijn de aardmuis, de noordse woelmuis, de ondergrondse woelmuis, de rosse woelmuis en de veldmuis. In uiterlijk lijken deze vijf soorten heel erg op elkaar: ze hebben allemaal kleine oren en een korte staart. De plek waar je een woelmuis ziet, vangt of vindt is vaak een goede aanwijzing over de soort. Zo houden veldmuizen van droge, ruige weilanden, de noordse woelmuis van natte rietlanden, de aardmuis van ruige heideterreinen, de ondergrondse woelmuis vind je langs spoorlijnen, op dijken en in graften en de rosse woelmuis tref je eerder aan in je achtertuin of het park of bos in de buurt.

Waarom het Jaar van de woelmuis?

Woelmuizen spelen een grote rol in onze natuur. Gaat het goed met de woelmuizen, dan gaat het ook goed met veel andere soorten. Het belangrijkste is wellicht dat woelmuizen het voornaamste voedsel zijn voor veel roofdieren, roofvogels en uilen. Vrijwel alle roofdieren, roofvogels en uilen zijn afhankelijk van een gezonde en vooral grote populatie woelmuizen. De aanwezigheid van grote aantallen woelmuizen heeft direct effect op het broedsucces of het aantal jongen wat het eerste levensjaar overleeft. Veel woelmuizen betekent veel wezels en hermelijnen, maar bijvoorbeeld ook veel kerkuilen en torenvalken.

NEM Verspreidingsonderzoek Muizen

Een van de manieren om meer te weten te komen welke woelmuissoorten in een gebied voorkomen, is door het uitpluizen van (kerkuilen) braakballen. Al jaren verzamelt de Zoogdiervereniging met hulp van heel veel vrijwilligers (in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring) data over de aanwezigheid van de diverse soorten muizen en spitsmuizen aan de hand van de inhoud van braakballen van kerkuilen.

De prooiresten in de braakballen geven een uitstekend beeld van wat er aan kleine zoogdieren binnen het jachtgebied van een paartje kerkuilen leeft. Kerkuilen hebben namelijk geen voorkeur voor bepaalde groepen muizen, waardoor alle soorten woel-, ware- en spitsmuizen worden gegeten en terug te vinden zijn in de braakballen.

Meedoen

In het kader van het NEM Verspreidingsonderzoek Muizen proberen

we van zoveel mogelijk locaties in Nederland jaarlijks een partij braakballen te bemachtigen, waarbij het jaar na jaar bemonsteren van dezelfde locaties van groot belang is om goede langjarige trends te kunnen berekenen over de aanwezigheid van soorten: verschijnen of verdwijnen bepaalde soorten kleine zoogdieren.

De gevonden muizen in een partij braakballen (groot of klein) worden gekoppeld aan het jachtgebied

van de kerkuil. Een partij kerkuilenbraakballen met minstens 150 prooidieren (zo'n 50 braakballen) is voldoende groot om alle soorten, die zich binnen het jachtgebied van een kerkuil bevinden, aan te tonen. Is een specifieke soort niet aanwezig in zo'n partij, dan is het vrij zeker dat de soort niet in het leefgebied van de betreffende kerkuil voorkomt.

Ruilballen

Door braakballen aan te leveren, draag je bij aan dit onderzoek en

Meer informatie over alle activiteiten in het kader van het Jaar van de woelmuis (waaronder de recordpoging) en of het NEM Verspreidingsonderzoek Muizen is te vinden op zoogdiervereniging.nl/jaarvandewoelmuis.

Geïnteresseerd in deelname, stuur dan een mailtje naar Dick Bekker (dick.bekker@zoogdiervereniging.nl) of Neeltje Huizenga (neeltje.huizenga@zoogdiervereniging.nl).

houden we je op de hoogte van de resultaten. Wil je je braakballen zelf gebruiken voor educatieve doeleinden, zoals uilenballen pluizen met een schoolklas of publiek in een bezoekerscentrum, vraag dan bij ons na of er 'ruilballen' beschikbaar zijn. Je krijgt dan braakballen die 'over' zijn en waarvan de uitgeplozen resultaten niet meedoen binnen het verspreidingsonderzoek. Jouw partij kan namelijk wél heel interessant zijn voor een goede landelijke dekking van de monitoring. Uiteraard is het ook mogelijk om van een (vast) deel van je kasten de braakballen in te sturen en die uit andere kasten zelf te gebruiken. Jaarlijks worden er in het kader van het NEM Verspreidingsonderzoek Muizen zo'n 30.000 woelmuizen geplozen, wat neerkomt op 400-600 partijen braakballen. In 2025, het Jaar van de woelmuis, willen we proberen om dit aantal te verbreken en doen we een recordpoging woelmuizen pluizen.

Tekst: Neeltje Huizenga

Een rosse woelmuis.
Foto: Mark Hessels

Snelle snack voor onderweg

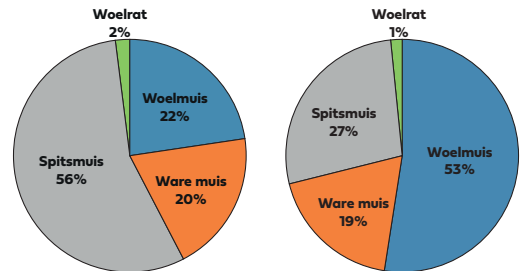
De kerkuilen die een nest grootbrengen, hebben het er maar druk mee. Gedurende het broedseizoen brengen beide ouders gemiddeld zo'n 800-1.500 prooien naar hun opgroeiende kroost. Zo'n gezinnetje werkt in die hele periode ongeveer 15 tot 25 kilo muis naar binnen; stel je die berg eens voor, of het een onsje meer mag zijn... In dit artikel geven we een inkijkje in dit grotendeels verborgen snackleven van de kerkuil.

Tijdens topnachten worden er soms wel 30 muizen per nacht binnengebracht. Dat is een zware klus, maar als je dan bedenkt wat daar allemaal bij komt kijken, wordt het nog indrukwekkender. Want die berg muizen naar de kast brengen, is misschien nog wel te doen, maar dat is maar een klein deel van het werk.

Ze moeten eerst een goede plek vinden waar prooien zijn en dat kan soms wel een kilometer van de kast af zijn. Dan moet er een prooi gevangen worden, waar vaak flink wat geduld en meer dan één poging voor nodig is. Vervolgens moet de uil met muis het hele eind weer terugvliegen en prooi netjes afleveren bij de partner of bij de jongen. Even uitrusten en dan snel op naar de volgende, want de nacht duurt niet zo lang in die periode van het jaar en voor zonsopgang moet de klus toch echt geklaard zijn. Bij een groot nest zijn de ouders zo de hele nacht in de weer om maar genoeg voedsel voor iedereen binnen te brengen.

Maar nog indrukwekkender is de periode waarin het vrouwtje bij de eerste uitgekomen jongen in de kast

blijft en tegelijkertijd vaak nog een paar laatste eieren uitbroedt. Want in die periode mag het mannetje de boodschappen helemaal in zijn eentje doen. Er moet niet alleen voer voor de opgroeiende jongen komen, maar ook het vrouwtje bedelt vrolijk mee, want zij kan in die periode meestal ook niets voor zichzelf vangen. Het mannetje is in die weken zo razend druk, dat je je afvraagt of hij zelf eigenlijk nog wel aan eten toekomt.

Samenstelling voedsel man (links) en samenstelling voedsel vrouw en kuikens (rechts).

Een inkijkje dankzij cameraonderzoek

Daar kregen we dankzij cameraonderzoek bij de Beleef-de-Lente kast een heel interessant inkijkje in. Het mannetje zat in die periode regelmatig overdag bovenop de kast en liet daar ook zijn braakballen achter. Geruststellende gedachte is dan dus dat als hij braakballen produceert hij in ieder geval ook heeft gegeten. Maar wat zou hij nou eigenlijk zelf eten en zou dat vergelijkbaar zijn met wat hij naar vrouw en jongen brengt? Omdat we zeker wisten dat alle braakballen boven op de kast alleen van hem waren, hebben we

Kerkuilenman brengt een grote woelmuis naar het broedende vrouwtje. Foto: Screenshot van Beleef de Lente

Het maakt nogal verschil waarmee je thuiskomt. Verzameling grote en kleine prooien uit de kast. Foto: Mark Hessels

de inhoud daarvan vergeleken met de braakballen die we uit de kast gehaald hebben (en die dus vooral van vrouwtje en de jongen afkomstig waren). De verschillen tussen die twee partijen waren nogal opmerkelijk (zoals je ook kunt zien in de beide afbeeldingen op de linker pagina). De man voedt zich in die periode voor ruim de helft met de vrij kleine spitsmuizen, terwijl zijn vrouw en kinderen veel minder spitsmuizen en juist meer van de veel grotere woelmuizen en ware muizen krijgen. Toeval of gewoon een hele slimme man?

De verklaring is vrij eenvoudig, maar toch fascinerend. Een kerkuil kan per vlucht maar één prooi meenemen. Een woelmuis of een ware muis (bijvoorbeeld een bosmuis) zijn al gauw meer dan twee keer zo zwaar als de gemiddelde spitsmuis. Als de nacht kort is, dan kun je maar beter niet de hele tijd met miniprooitjes op en neer vliegen, want dan krijg je gewoon niet genoeg getransporteerd. Dus heen en weer naar de kast vliegen, doe je vooral als je een grote vette prooi hebt gepakt, want dat loont de moeite en scheelt vliegtijd. Maar wat doe je dan met al die kleine

prooitjes die je vangt, want het is zonde om die weg te gooien. Nou, als je dicht in de buurt van de kast bent dan breng je die toch maar even snel erheen en als je verder weg bent dan eet je ze gewoon onderweg zelf op. Dan blijft jouw buik ook gevuld en ondertussen kun je snel weer op jacht naar hopelijk een grotere prooi die dan weer richting kast gaat. Het is toch geweldig dat dat zo slim in elkaar zit en dat we daar dankzij camera-onderzoek achter komen.

Dat smaakt naar meer

Op deze manier krijgen we dankzij kastcamera's heel wat interessante inkijkjes in het best wel verborgen leven van de kerkuil. In 2025 gaan we een uitgebreid kastcamera-onderzoek doen, waaraan 29 eigenaren van een kerkuilenkast met camera meedoen, verspreid over bijna heel Nederland. Op die manier proberen we weer wat puzzelstukjes te vinden van wat nu belangrijk is voor het succesvol grootbrengen van jongen. En dat soort informatie kan ons natuurlijk ook helpen bij het maken van de juiste keuzes voor de bescherming van deze prachtige uilensoort.

Foto: André Eijkenaar

Bestuurszaken

Binnen het bestuur waren er helaas weer wat veranderingen. Geco Visscher verliet het bestuur. Hij wordt hartelijk bedankt voor zijn functie als secretaris. Hij blijft verantwoordelijk voor Limburg. En dan zijn er twee collega's die vanaf de oprichting bestuurslid zijn geweest. Reinder Dokter als penningmeester en Nanning Jan Honingh als algemeen lid hebben hun functie neergelegd. We hebben ze alle drie tijdens een vergadering hartelijk bedankt voor hun inzet. Reinder blijft zich zoals voorheen inzetten voor Noord-Holland.

Tineke Lok-Lodewijks wisten we als penningmeester binnen boord te halen. Door de nieuwe samenstelling van het bestuur hebben we de taakverdeling weer wat aangepast zodat plannen voor de toekomst gewaarborgd blijven. Voor de regio Betuwe Oost blijven we op zoek naar een provinciaal coördinator. In Zeeland is een oude bekende weer in functie, Hans Molenaar neemt de coördinatie op zich.

Ondersteuning

Ook in 2024 zijn we weer financieel ondersteund door Vogelbescherming Nederland, die garant stond voor een bijdrage aan ons jaarplan en voor het redigeren van deze nieuwsbrief. Verder ontving de Stichting veel donaties waardoor

weer blijkt dat de donateurs een zeer belangrijk onderdeel blijven uitmaken voor de financiering van onze uitgaven. Ook zijn we dit jaar financieel flink ondersteund door drie fondsen: het Bettie Wiegman Fonds, Elise Mathilde Fonds en Dinamo Fonds. Alle ondersteuners hartelijk dank!

Certificering voor ringers van kerkuilen 2024

In 2024 zijn er twee certificeringsbijeenkomsten voor kerkuilenringers georganiseerd. Centraal staan altijd de algemene kennis, het meten en wegen en de hantering van de kerkuil. Het is een mooie interactie en uitwisseling van kennis en ervaring. Vanuit de SKWN verzorgden Bertus van den Burg, Mark Hessels en Mary Mombarg de certificeringen. Namens het Vogeltrekstation was Natasja van Nijen aanwezig. Wij kijken terug op twee goede bijeenkomsten. Dit jaar zal er ook weer een certificering georganiseerd worden.

Landelijke Uilendag 2024

Na de laatste Landelijke Uilendag in 2019 gooide Covid in 2021 roet in het eten. In 2023 vierde Stone haar jubileum en was onze kartrekker Johan de Jong net overleden, waardoor we afzagen van het organiseren van dit tweejaarlijks evenement.

Afgelopen jaar nam een groepje enthousiastelingen met Mark Hessels als kartrekker de organisatie van de Landelijke Uilendag op zich, zodat ongeveer 300 enthousiaste bezoekers op 28 september konden genieten van een zeer interessant en gevarieerd programma. En dat geheel gratis door de verkregen sponsoring. De grote opkomst en de enthousiaste reacties maken wel duidelijk dat er behoefte is aan zo'n evenement. De besturen van Stone, OWN en SKWN beraden zich nu over de frequentie en locatie van een mogelijk vervolg.

Nieuwsbrief Kerkuilen in de toekomst

Het samenstellen en verspreiden van deze nieuwsbrief kost veel tijd en geld en dat gaat dus ook ten koste van andere beschermings- en voorlichtingsactiviteiten. Daarnaast krijgen we - naast enthousiaste berichten - toch ook wel regelmatig signalen dat lang niet iedereen op zo'n papieren nieuwsbrief zit te wachten. Maar zoveel jaar geschiedenis gooien we natuurlijk niet zomaar aan de kant. Daarom vormen we dit jaar een werkgroep om te kijken op welke manier we het belangrijke contactmoment tussen vrijwilliger en kasteigenaar inhoud kunnen blijven geven, en tegelijk onze donateurs kunnen voorzien van informatie. Als je goede ideeën hebt, dan horen we dat graag.

Periodieke gift

Dit is een jaarlijkse gift gedurende minimaal 5 jaar. Een periodieke gift is volledig aftrekbaar, dus vanaf de eerste euro. Als u een periodieke gift wilt doen moet u dit schriftelijk vastleggen met de SKWN. Op de website van de belastingdienst en op onze site kerkuil.com kunt u dit formulier downloaden, uitprinten en ingevuld opsturen naar SKWN zodat wij dit ingevuld en ondertekend aan u kunnen retourneren. Om in aanmerking te komen voor dit belastingvoordeel moet u dan wel de gehele periode blijven doneren.

Aan iedereen, die het kerkuilenbeschermingswerk een warm hart toedraagt

Ondersteun ons werk door een éénmalige gift op rekening nummer NL23 RABO 0344 2321 74 t.n.v. Kerkuilenwerkgroep Nederland te Nieuw-Vennep onder vermelding van uw naam en adres (dan sturen wij u een Nieuwsbrief Kerkuilen).

Of word donateur via onze website www.kerkuil.com. We zijn blij met elk bedrag! Alvast bedankt.

ANBI-RISN: 816866570

